

**ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ
«КРИМСЬКУ
СВІТЛИЦЮ»**

— єдину на півострові українську Всеукраїнську громадсько-політичну літературну газету. В ній ви прочитаєте інформацію про події громадсько-політичного життя в Кримській автономії та в Україні, долучитесь до поетичного слова, гарної пісні, цікавого художнього твору. На сторінках часопису присутні «Журавлик», де публікуються твори для дітей, читачі мають змогу познайомитися з тижневою програмою телебачення, рекламою.

Якщо ви бажаєте читати наш часопис уже з 1 вересня, завітайте до свого поштового відділення і передплатити «Кримську світлицю» до 10 серпня. Передплата ціна газети — 20 тис. крб. на місяць. Наш індекс — 30553.

НЕЗАБУТНІЙ ДЕНЬ

16 липня 1990 року Верховна Рада України прийняла Декларацію про незалежність (суверенітет) України.

Це була велика перемога українського народу, початок відновлення самостійної, незалежної Української держави. Прийняття Декларації передавала важку працю і боротьбу прогресивних українських сил. Проходили збори, демонстрації, мітинги, ланцюги сданья.

Було прийнято постанову й про відзначення 16 липня як свята українського народу — Дня незалежності.

Після прийняття Декларації про суверенітет України, розвернулася робота по впровадженню цієї Декларації в життя. Масові демонстрації студентів, робітників, у тому числі й гірників, селян; бурхливі виступи сотень тисяч трудящих у Києві та інших містах України примусили Верховну Раду України прийняти постанову про незалежність Української держави. Це було 24 серпня 1991 року. А референдум 1 грудня того ж року підтвердив і закріпив волю народу.

**КОМУНІСТИ
ПРОГРАЛИ
СУДОВИЙ ПРОЦЕС**

Безпрецедентний судовий процес, відповідачем у якому була... комуністична партія, виграв депутат Ялтінської міської Ради, юрист санаторію «Узбекистан» Вадим Колесніченко.

Позов до суду на ялтінську організацію Комуністичної партії Криму Вадим Колесніченко подав ще 2 роки тому, коли був депутатом Верховної Ради автономії попереднього скликання. Його діяльність відзначалася високою активністю і результативністю. Створення міжпарламентської асоціації депутатів Верховної Ради Криму та України «За громадянський мир і міжнародну злагоду», проведення Конгресу депутатів усіх рівнів, оголошення мораторію на референдум про незалежність Криму... Перелік маво було б продовжувати. Авторитет молодого депутата з Ялти в широких демократичних колах швидко зростає, що викликало у місцевих комуністів вкрай негативну реакцію. Адаже коли правила КПРС, Колесніченко був не тільки її активним членом, а й працював інструктором обкому партії. Однак, коли після падіння КПРС комуністи почали відраховувати свою організацію, Колесніченко відмовився повертатися у їхні порядки ради. Більше того, він заявив, що не поділяє більшовицьких поглядів і методів. У відповідь на це конференція ялтінської міської організації компартії Криму постановила виключити відставника з партії — «за ідейно-політичне переродження, за активну участь у проведенні антинародної політики...»

Ні більше, ні менше. Інший би на місці Колесніченка тільки брукою махнув: несерйозно це. Але депутат-юрист справу так не залишив. Він звернувся до суду, вимагаючи, щоб відповідь (тобто компартія) дав пояснення, у чому ж власне полягає його переродження і документально підтвердив антинародну діяльність депутата. Відповідач за два роки не спроміг роздобути жодного документа. Суд визнав рішення ялтінських комуністів незаконним і зобов'язав їх виплатити позивачу грошову компенсацію за моральну шкоду — 7 млн. карбованців. Ці кошти Вадим Колесніченко вирішив передкати на реставрацію Мандрівського храму Миколайчудотворця, до знищення якого у свій час доклали рук комуністичний режим.

Анатолій ПОЛОНСЬКИЙ.

КРИМСЬКА СВІТЛИЦЯ

Видається у Сімферополі

№ 28 (131) Субота, 15 липня 1995 р.

Ціна 2000 крб.

У ВЕРХОВНІЙ РАДІ КРИМУ

ОБРАНО ЗАСТУПНИКІВ СПІКЕРА І СФОРМОВАНО НОВУ ПРЕЗИДІЮ ПАРЛАМЕНТУ

Після обрання минулого тижня нового Голови ВР Криму — Євгена Супрунюка і відставки у повному складі президії парламенту, ситуація, здавалося, зайшла в безвихідь. Але це лише на перший погляд. Як повідомив Євген Супрунюк 10 липня на пленарному засіданні ВР Криму, в останні чотири дні відбувалися консультації у фракціях щодо посад трьох (а не двох, як було при С. Цекові) заступників спікера парламенту. Супрунюк назвав прізвища семи кандидатів на три вакантні місця. Це — Анушаван Данелян і Олександр Коротко (обидва — фракція «Рейформа»), Юрій Подкопаєв («Россія»), Рефат Чубаров («Курултай»), Володимир Клиничков («Республіка»), Олександр Фролов («Россія—Єдинство») і Геннадій Рубцов (незалежний кандидат). До речі, два з них — Клиничков і Фролов — на початку березня ц. р. були обрані заступниками Голови ВР Криму.

Зрозуміло, що новому спікеру потрібна своя команда. І тому він запропонував сесії три кандидатури на посади трьох заступників голови ВР Криму — Анушавана Данеляна, Юрія Подкопаєва і Рефата Чубарова. Впродовж двох днів тривало безрезультативне голосування. Оголошувалися довгі перерви для нових і нових консультацій у фракціях. І лише ввечері 11 липня після 18 години вдалося обрати трьох заступників спікера парламенту, запропонованих Євгеном Супрунюком, — Анушавана Данеляна, Юрія Подкопаєва і Рефата Чубарова. Присягнувши зазначено, що перший з них за націоналістичні вірменин, другий —

росіянин, третій — кримський татарин. Потім досить швидко вдалося обрати інших членів президії, голів постійних депутатських комісій ВР Криму. Ними стали: Олександр Фролов (колишній заступник Голови ВР Криму), Віталій Рудаков, Василь Шпильник, Юрій Селюк, Михайло Бистров, Євген Мельник, Юрій Комагаров, Юрій Зирянов, Геннадій Решетников, Михайло Бахарев, Анатолій Гриценко і Ленур Аріфов. Більшість місць у президії вибрала фракція «Россія», за нею йде фракція «Россія—Єдинство», по два мандати мають фракції «Рейформа», «Курултай» і незалежні депутати, один — фракції «Аграрії».

За нові обрання голосував 51 депутат з 98. В опозиції — 47 депутатів. Це, до речі, немало. Але місцеві спостерігачі вважають, що зараз, після відставки Сергія Цекова і президії ВР Криму, парламент зможе плідно працювати, тим більше, що в його керівництві представлені майже всі фракції, окрім «Республіки» і депутатської групи «Крим».

12 липня голова ВР Криму Євген Супрунюк, а також обрані 11 липня два його заступники — Юрій Подкопаєв і Рефат Чубаров та всі члени президії кримського парламенту, полетіли до Києва. За існуючою домовленістю, вони повинні зустрітись з Президентом України Леонідом Кучмою і керівництвом ВР України. У Сімферополі залишився один заступник Голови ВР Криму — Анушаван Данелян.

СТВОРЕНО КОМІТЕТ СОЛІДАРНОСТІ З ЧЕЧЕНСЬКОЮ РЕВОЛЮЦІЄЮ

Колішні кримські члени Демократичного Союзу — партії Валерія Новодворської — створили Кримський комітет солідарності з чеченською революцією. До нього увійшли колишні представники Демократичного Союзу з усіх регіонів півострова. Координатором комітету став севастополюць Олександр Соф'яник.

На організаційних зборах

комітету О. Соф'яник представив присутнім подаровану йому книгу «Напередодні незалежності» з авторським написом віце-президента Чеченської Республіки Ічкерія, заступника голови (голова — Джохар Дудаєв) виконавчого комітету об'єднаного Конгресу чеченського народу, засновника Вайнахської демократичної партії Залимхана Яндаргієва. Цю книгу

від імені Яндаргієва Соф'янику вручив заступник голови УНА-УНСО Дмитро Корчинський. Передбачається, що новостворений Кримський комітет солідарності з чеченською революцією широко знайомитиме жителів півострова з усіма процесами, що відбуваються в Чечні.

Наш кор.

ВІДЛУННЯ ПОДІЇ

ОЧІКУВАННЯ ЗДОРОВОГО ГЛУЗДУ

Як відомо, головними подіями минулого тижня стали відставка спікера кримського парламенту Сергія Цекова і Президії Верховної Ради автономії. Новим її Головою обрано члена фракції «Аграрії Криму» Євгена Супрунюка. Пропонуємо читачам квітценсією сносного в парламенті кризі призу думок і поглядів нинішнього спікера та першої реакції на них нашого кореспондента.

— Я гадаю, ми з депутатами зможемо домовитися. А сам усі сили покладу, аби хоч якось поліпшити становище в Криму. Мій стиль — переконати, знайти рішення у поглядах, а не метати заряди. Користь для кримчан зародити одужання суспільства... Так висловився Євген Володимирович у журналістському колі. Що це: платформа, кредо? Додамо ще:

— Більше бачу себе нині організатором роботи парламенту, аніж політиком. Вважаю, що зможу працювати з усіма депутатами, в тому числі, як кажуть деякі журналісти, з «просорією» меншістю у Верховній Раді. Я сам теж росіянин, тому незалежно від неадекватних іншої цілей і завдань депутатів буду сприяти перш за все досягненню добробуту жителів півострова. Ліміт часу на розкачування вже вичерпано...

Характерне утиснення, зроблене Євгеном Супрунюком стосовно власної репліки про те, що він росіянин.

— На виборах я став депутатом не від блоку «Россія», а як незалежний. У парламенті приєднався до фракції «Аграрії Криму», за націоналістично — росіянин.

На запитання, яка його точка зору з приводу думок Рефата Чубарова і Леоніда Грача про приреченість нинішнього кримського парламенту, новообраний спікер зазначив:

— У мене трохи інший погляд. Я впевнений, що депутати вже «перехворіли» на слески емоцій і готові для того, аби прийняли взаємні рішення... Євген Супрунюк заперечив думку про те, що він «служив Україні», завадячи чому і «доріс» до Голови Верховної Ради автономії. «Я служив народу Криму», — підкреслює спікер. Спостерігачі вже зараз висловують: заміна С. Цекова на Є.

півострова, спікер бачить її у поверненні втраченого парламенту. «Він сьогодні, на жаль, перебуває в ситуації початку 1992 року, коли у нас не було фактично нічого. Ми прийшли, коли діяла Конституція від 25 вересня 1992 року, можна було вести мову щодо закону про розмежування повноважень між органами державної влади України і Криму. Але це все в минулому. Я впевнений: нам вдасться не лише повернути те, що ми втратили, а й зробити кілька кроків уперед. Хоча я реаліст і розумію: дощ повернути не вдасться. Наприклад, дуже важко буде відновити інститут президентства в Криму, незважаючи на те, що з цього приводу у мене неоднозначна думка.

— Сьогодні немає переможців. Ми програли всі, втрачаючи майже рік плідної (при бажанні) праці. Тому всі й маємо рятувати ситуацію, інакше вибори нам не подарують. Стосовно співпраці з урядом, то треба спершу глибше уявити, як кажуть, у курс спливе. Впевнений, однак, що Україна піде на те, аби через деякий час після того, як буде прийнята Конституція автономії, підпорядкувати уряд Верховній Раді Криму. До речі, він і зараз працює з нами. То парламент не робив йому назустріч кроків...

Мав свій погляд спікер і стосовно внутрішнього «оновлення» парламенту півострова. Останній, вважає він, це передусім «живий організм», тому процес створення там нових структур, їхнє перегрупування, тощо — неминучі. Наприклад, нещодавно депутати висловили цікаву думку про необхідність створення фракційної ради. «Над нею німні працюємо. Напрацювати вважимо й інші шляхи та методи для виходу з критичної ситуації».

«Для того й шука в річці, щоб карась не дрімав». Так своєрідно пояснив Євген Супрунюк нинішні стосунки Верховної Ради автономії зі своїми виборцями. Йшлося про низький рівень довіри кримчан до власного парламенту. В цьому, на думку його Голови, винуваті перш за все самі депутати. Кажучи про спадкоємність курсу Верховної Ради

камікадзе. Як на мене, то одразу спадає на думку автентичність даного висловлювання зі словами Анатолія Франчука після його затвердження в осени минулого року прем'єр-міністром. Останній зараз, попри пережити «бурю» в стосунках з Верховною Радою автономії, почувався непогано. В основному тому, що працює і інших примушує опікуватися економікою, а не розпалювати політичні пристрасті. Як дивитись на себе збоку спікер Євген Супрунюк?

— Мій прогноз: втримався у кризі спікера до кінця своїх депутатських повноважень. Я повинен націлити парламент на прийняття потрібних сьогодні кримчанам законів. Хоча з іншого боку, спікер не повинен бути поза політикою. Однак ми не будемо конфронтувати з ким би то не було. І почнемо зсередини Верховної Ради. Вже зараз кажу: домовитися можна. Тим паче домовимося і з Україною, і з Москвою.

На перехресті даної тези мимоволі в увазі постають попередки Євгена Супрунюка — колишні спікери Микола Багров і Сергій Цеков. З першим на сьогодні багато хто з виборців пов'язує спогляди про «еволюційне наповнення державності» владних структур півострова. З другим — про «революційні» помилки, «рубання дерев», тощо. Маючи перед собою успішний досвід, що робитиме новий спікер з огляду на нього? Чи матимемо за прикладом: Бог любить трійцю?

Євген Супрунюк, гадаю, добре затаїв помилок своїх попередників. При С. Цекові це, перш за все, сформування по суті однополюсної президії ВР. Не враховувана постійно думка депутатської меншість призвела до переоцінки сил і можливостей блоку «Россія», що й

Ось такий він, новий Голова ВР Криму. Що і як вдасться йому здійснити у строкатому парламенті автономії, побачимо найближчим часом. Хочеться, однак, сподіватися на довогодуюваний здоровий глузд у діяльності законодавців півострова.

Володимир БОРИСЮК.

Данило КОНОНЕНКО

СЕЛО ЖИВУЄ

Лани пшениці. Ні кінець, ні краю... Пливуть комбайни й тануть вдаліні. Село живе. Хліб село збирає, Переживає найрадісніші дні.

І сон утік. І спека не змагає, І призабуто враз про вихідні. Село живе. Урожай збирає, Біжать валки по золотій стерні.

А ген, де жовта курява витає — Шоферські траси до токів лягли. І голова на обрій поглядає: — Хоча б дощі оце не почали...

...Село живе. Хліб село збирає, Щоб ми усі щасливими були.

ЖНИВА-95

ДО ОСТАННЬОГО СНОПА

Як довго можна говорити про хліб. Як багато про нього сказано. То і окремі хліба в полоняній торбині, яким благословляє мати синову дорогу, то і золотаво-голубе, до самого неба, безмежжя пшеничного лану. Хліб і живна для селянина — поняття майже неподільні. Аж як, колишній босоніг хлоп'яки, а тепер стачені та вусті дядьки, що не кирили на міське щастя, а пишались в селі, змінили на хлібному полі і бабцю з серпом, і дід з косою, а потім і батька на молотарці. Бували люди кажуть, наче без полукіпків, що вродило, мов паланти на деках, виструнчувалися на вижатах плесах, без перевесел, скручених на дорідних снопах, живна втрагали щось одвічно святкове. Натомість прийшли трохи незграбні комбайни, і праця на ниві стала чоловічим таланом...

Сіра стрічка асфальту веде з московської траси пряминою до села Мускатного Красногвардійського району. Тут землі сільгоспдирективства «Україна», а за межами його поля потягнувся сусідній Нижньогірський район.

В селі о ції порі тихо. Спека загонить в холодок, до хат і старого, й малого. Людно лише на полях, де жнуть та молотять. В «Україні» те роблять на славу.

Пригадуються, як на минулорічних жнив механізатори цього господарства виростили зібрані найбільшій в районі урожаї зернових, до п'ятдесяти центнерів з гектара. Та й тепер усі потерпають за долю урожаю. Перші підсумки непогані. Вже, було, зібрані закінчувати обмолот ячменя, а тут, дощ. Ти йому: «Йди, куди просять», а він — туди, де косять. Ти йому: «Йди, де тебе ждуть», а він — туди, де жнуть. До цих чудес селянини не звикати. Бухавало та навчений. Через якийсь час машини знов у загінках. Теплою хвилею зліється зерно в кузов автомобіля Володимира Петина. А він захоплено підставляє долоні під життєдайний хлібний

струмінь. — Щоразу хвилююся, — зізнається чоловік, — хоча жинив у моєму житті було — лічити — не перелічити. І перші були, і двадцять п'яти. З «Україною» в мене пов'язано тридцять трудових літ.

Чоловіки на жнивах не люблять багато говорити. Кажуть, все й так видно, без балажос. М'ябуть, так воно і є. До жнив підготувались, як годиться. І хоч в «Україні» нової зернозбиральної техніки давніше не бачили, перебрані та одремонтвані вузли і деталі комбайнів слугують надійно. Щоправда, коли під час ремонту їх не вистачало, довелося одні «Ниви» використати на запасні частини. Тепер жинуть на десятки комбайнів.

Час наближається до обіду. Притікає. Обливаються хліпці солоним потєм, але працюють. В такі хвилини ніколи думати про політику та мізерні заробітки. Найбільша і найголівніша політика для них — хліб. Хліб як сутність життя. Хліб, який потрібно якнайшвидше зібрати.

Кільканадцять хвилин перелітнувши виладає жниварем, коли привозить в поле обід квартала Кадачегова. Борщ, капуста, доброго узвару — і знов робота. Впевнено ведуть «Ниви» Олександр Лейченко, Анатолій Цапко, Іван Старчєус. Вони знають справжню цінну справу. І їх цінують в господарстві. Гудючі і рівно дихають гарячі степові машини. Гострі блискучі леза хапають колоски: більше, більше, більше. Поволі підбираються комбайнери до шляху, закінчують молотити одне поле, щоб перейти на інше. І так — до самих обжинок, до останнього снопа.

Тамара НАГАЛЮК, Красногвардійський район.

На світлих Володимира Баринова: обід у полі; теплою хвилею сиплється зерно в кузов вантажівки Володимира Петина.

І ЗНОВУ ВБИВСТВА...

У Криму тривають розборки між різного роду мафіозними структурами і підприємцями. 12 липня у другій половині дня неподалік від Сімферопольського залізничного вокзалу була розстріляна автомашина, в якій їхала дружина одного з кримських «авторитетів» — Олега Дзюби. В результаті нападу були вбиті Ольга Дзюба і три її охоронці. Нагадаємо, що

в січні ц. р. в київському аеропорту «Бориспіль» було вбито дочку Олега Дзюби, а через кілька днів у Сімферополі — його сина. Сам Дзюба перебував під домашнім арештом у своїй сімферопольській квартирі. Але 13 липня між 3 і 4 годинами ранку він кудись зник. Ведеться слідство.

НАШ КОР.

ВІТАМІНИ ДО СТОЛУ

АГРОФІРМА «РОСІЯ» КРАСНОГВАРДІЙСЬКОГО РАЙОНУ пропонує в широкому асортименті і необмеженій кількості:

- КАПУСТУ;
- ОГІРКИ (сорт «Фенікс» та гібрид голландської селекції);
- ЦИБУЛЮ;
- МОРКВУ.

Ціни договірні.
Тел. (8256) 72-825, 72-948,
Факс: (8256) 95-684

ВІКТОРУ ГОРДЕЄВУ — 50

У виставочному залі Спілки художників Криму відбулася виставка робіт сімферопольського скульптора, випускника Художнього училища імені М. Самокіша...

На ній були широко представлені фотографії його монументально-скульптурних композицій для Криму і станкові скульптури за всі 25 років творчої праці.

Сімферопольці те гості Криму добре знають пам'ятник Суворову та погруддя Б. Хмельницького. Минулого року Віктор Гордєєв розробив для Сімферополя і проєкт пам'ятника П. Чайковському, установленого біля Музичного училища.

Особливу увагу відвідувачів виставки привернув вилитий з алюмінію бюст М. С. Самокіша. Погруддя буде встановлене біля Художнього училища ім. М. Самокіша.

«Кримська світлиця» вітає Віктора Сергійовича з нагоди його 50-річчя.

На світлинах: скульптор Віктор Гордєєв; пам'ятник П. Чайковському.

Текст і світлина Миколи Лісового.

УКРАЇНСЬКО-КАНАДСЬКА БІБЛІОТЕКА У ХАРКОВІ

Нещодавно у Харкові при відвідині української державної бібліотеки ім. Короленка відкрилася українсько-канадська бібліотека. Книжки для неї привезли наші земляки з міста Торонто...

ГОСПОДАРСТВО ГОТУЄТЬСЯ ДО ЮВІЛЕЇВ

В акціонерному товаристві ім. Софії Перовської, що під Севастополем, готуються в жовтні відзначити три ювілеї: 105 років визаводу, 75 років господарству і 25 років народному музею...

Анатолій Максимович Костогриз, який 12 років очолює господарство, зазначив, що підготовка до свят, яку проводить ювілейна комісія, не заважає вирішувати економічні та виробничі проблеми сьогоднішнього дня.

ЧОВЕН, ЯКОМУ 2000 РОКІВ

Нещодавно відкрито в Севастополі рибальський човен, який, за переказами археологів, має 2000 років та відноситься до часів Христа. Човен був знайдений у 1986 році двома місцевими рибалками на річці Тибери...

КИЇВСЬКЕ «ДИНАМО» ВИБОРЮВАТИМЕ КУБОК ЧЕМПІОНІВ

Європейська спілка футбольних асоціацій надала право чемпіону України з футболу грати у Кубку чемпіонів. У середу відбулося жеребкування учасників відбіркового турніру. Суперником київського «Динамо» жереб вибрав футбольний клуб «Ольборг» з Данії.

Виступати зі своїми товаришами у пресі Анатолій Васильович Уваров почав ще учнем Мілосівської школи на Харківщині. Ті публікації одразу ж привернули до себе увагу шашкистів. А через кілька років, 1967-го, йому, одному з перших в Україні, було присвоєно звання майстра спорту з шашковою композицією. Вже давно Анатолій Уваров живе в Севастополі. Він активно публікується у поважних зарубіжних виданнях, скопонував близько тринадцяти тисяч композицій. Нижче наводимо три мініатюри севастопольця.

38, 39, 40, 44; чорні — прості 8, 16, 17, 24, 29, 32. Виграш. 40—34, 13, 2, 11, 17. № 2. Білі — прості 18, 19, 22, 29, 33, 41, 49; чорні — прості 7, 8, 9, 20, 32, 35, 36. Виграш. 12, 14, 3, 30. № 3. Білі — прості 18, 19, 25, 31, 43, 45, 47; чорні — прості 7, 9, 32, 34, 35, 39, 40. Виграш. 19—13, 4, 42, 12, 30, 34, 34.

«ЦАРСКАЯ ТЕЛЯТИНА» ВНИМАНИЮ ДИРЕКЦИИ И ВЛАДЕЛЬЦЕВ РЕСТОРАНОВ КРЫМА! Красногвардейского района (с. Восход) ПРЕДЛАГАЕТ НА ВЫБОР ЖИВЫХ МОЛОЧНЫХ ТЕЛЯТ МЯСНОЙ ПОРОДЫ (в возрасте от трех до семи месяцев), выращиваемых на подсобе. По желанию покупателей убой скота может осуществляться в хозяйстве и здесь же подготавливаться для отправки заказчикам. ЦЕНА ДОГОВОРНАЯ. Телефоны: (8256) 72-825, 72-948, Факс: (8256) 95-684.

ПРОГРАММА ТЕЛЕВИДЕНИЯ

Table with columns for days of the week (Понедельник, Вторник, Среда, Четверг, Пятница, Суббота, Воскресенье) and TV channels (1 КАНАЛ, ЧЕРНОМОРСКАЯ, УТ-2, УТ-3, 'РОССИЯ', КРЫМ-ТВ). Each cell contains a list of programs and their start times.

Засновники: Всеукраїнське товариство «Просвіта» імені Тараса Шевченка. Головні редактор: Володимир МИТКАКІЙ. Адреса редакції: м. Сімферополь, вул. Київська, 76, 4-й поверх, кім. 410. Наш розрахунковий рахунок № 609217 у Сімферопольському філіалі Укрбанку «Відродження», МФО 324861.